

Den Hâneker jaarverslag 2012

Van de voorzitter:

Herfst

Herfst is het seizoen om de balans op te maken. Dit doen wij eigenlijk met het jaarverslag. Maar het is ook het seizoen van de “Indian Summer”. Niet iets wat we hier in deze omgeving vaak tegen elkaar zeggen als zomer en winter elkaar raken. Toch vind ik onze vereniging wel iets weg hebben van zo’n Indian Summer. Al dient er aan twee voorwaarden te worden voldaan: zon en verschillende bomen. Als je dit vertaalt naar onze vereniging, dan zie je dat de vereniging, de mensen en werkgroepen eigenlijk samen voor dit mooie plaatje kunnen zorgen.

Nee, het is geen herfst maar ik weet zeker dat, als u dit jaarverslag leest, u in staat bent om tussen de regels door af en toe een glimp op te vangen van een alblasserwaardse en vijfherenlandse “Indian Summer”

Van de voorzitter Cees de Jong

Bestuur:

Per 31 dec. 2012 bestond het bestuur uit de volgende personen:

Voorzitter	Cees de Jong	2011
2 ^{de} voorzitter	Coert van Ee	2012
Secretaris	Jan van Oostrum	2010
Penningmeester	André van der Ham	2010
Lid	Ria van Wijngaarden	2009
Alg. bestuurslid en voorzitter van de ontwikkelgroep:	Evert Gerards	2011

Het bestuur heeft in 2012 10 keer vergaderd.

Belangrijkste onderwerpen:

- Communicatie: website, nieuwsbrief, foldermateriaal.
- Innovatie: agrarisch natuurbeheer, energie
- Samenwerken en verbinden: Streekcentrum, St. Groene Hart, gemeenten, gebiedsplatform, St. Blauwzaam.
- Projecten: Even Opladen, MDJD, Ruimte voor de Lek., Alblasserpoort.
- Activiteiten voor de leden.

Van de penningmeester

De financiële stukken zullen 4 maart op de website worden geplaatst.

Deze geven een goed inzicht in de financiële positie van de vereniging.

André van der Ham

Leden: ledenaantal per 1 januari 2013: 778

Personeel:

Medewerkster Den Hâneker: Margriet de Jong. Zij heeft per 1 januari een vaste aanstelling ontvangen.

Vrijwilligers Streekkantoor:

Peet Tuijtel en Jan Docters van Leeuwen.

Ontwikkelgroep

Wat doet de ontwikkelgroep ook alweer? Het belangrijkste doel is dat de werkgroepen en Het Streekcentrum van elkaar kunnen leren, kijken wat zij voor elkaar kunnen betekenen en elkaar op de hoogte houden van hun eigen activiteiten. Zo kunnen we overlap tegen gaan en is het niet nodig dat we steeds het wiel uitvinden. Ook vormt zij een klankbord voor het bestuur. Wat leeft er binnen de werkgroepen en het streekcentrum, waar moet door het bestuur prioriteit aan gegeven worden zijn vragen die hier gesteld worden.

De ontwikkelgroep is dit jaar drie maal bij elkaar geweest. Op 25 januari, 23 mei en 27 september. Op een uitzondering na waren bij deze bijeenkomsten alle werkgroepen en Het Streekcentrum breed vertegenwoordigd. Tijdens deze bijeenkomsten geven de aanwezigen aan waar ze op dat moment mee bezig zijn en tegen welke problemen zij oplopen, maar ook wat goed gaat.

Naast het uitwisselen van elkaars activiteiten staat elke vergadering ook een belangrijk (beleids)item van onze vereniging centraal. Het bestuur hoort graag de mening van de ontwikkelgroep over deze onderwerpen.

Tijdens de vergadering van 25 januari was het thema: *Waar staat den Hâneker voor*

In de eerstkomende jaren gaat er in de streek het nodige veranderen. Het bestuur moet hier op inspelen en duidelijk aangeven wat de visie van Den Hâneker is: “ Het is een vereniging voor natuur- en landschapsbeheer van boeren en burgers die zich inzet om de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden zodanig te beheren en te ontwikkelen dat het zijn aantrekkelijkheid behoudt, nu en in de toekomst”. De aanwezigen zijn het er over eens dat het beleven van de streek en het behoud van de vitaliteit van de streek de belangrijkste aandachtspunten voor de vereniging moeten zijn.

In de vergadering van 23 mei stond het *ledenbeleid* centraal. De leden betrokkenheid moet vergroot worden. Er komen een aantal voorstellen ter tafel, zoals: Nodig leden maar eens uit bij de aangesloten ondernemers, Elke werkgroep een open dag, Ontvang nieuwe leden op het streekcentrum. Dit zijn slechts een paar ideeën.

Op de vergadering van 27 september is het centrale thema *de Fokveedag*. Hier worden praktische afspraken gemaakt en taken verdeeld om op de 100 ste fokvee dag als Den Hâneker ons goed te presenteren.

Het blijkt dat, nu na ruim anderhalf jaar, de ontwikkelgroep voldoet aan het idee van het uitwisselen van ervaringen en het op de hoogte houden van elkaar. In 2013 worden er wederom een aantal bijeenkomsten gehouden.

Evert Gerards, voorzitter ontwikkelgroep.

Plattelandstoerisme en Streekproducten

Binnen Den Hâneker is er een collectief van ruim 90 ondernemers dat zich bezig houdt met de ontwikkeling en promotie van het plattelandstoerisme en de streekproducten (PT&S).

Onder plattelandstoerisme verstaat de vereniging alle kleinschalige toeristische en recreatieve activiteiten op het platteland.

De ondernemers die zijn aangesloten bij Den Hâneker zorgen gezamenlijk voor de promotie van hun streek en zetten zich in voor het *leefbaar en beleefbaar houden van het platteland*.

De uitvoering en begeleiding vindt plaats door de werkgroep PT&S

Doelstelling werkgroep Plattelandstoerisme & Streekproducten

- Toerisme en Recreatie in de streek uitbouwen tot een rendabele, zelfstandige bedrijfstak
- Het Plattelandstoerisme in de streek verder professionaliseren en samenwerken

- Toeristen langer in het gebied houden door middel van goede kwaliteit van en een ruim aanbod aan voorzieningen.

Resultaten

De Brochure Polderleven (in samenwerking met VVV Zuid-Holland Zuid)

Ook dit jaar verscheen begin januari weer onze nieuwe brochure, een product waar we met recht trots op mogen zijn. Dat er nog steeds gretig gebruik van gemaakt wordt is duidelijk want al vrij vroeg waren ze overal op. Oplage 25.000 exemplaren.

De Website

De website is dit jaar geheel vernieuwd en voor de ondernemers is er een extra domein bij www.opstapindestreek.nl. Alle ondernemers kunnen de pagina zelf beheren, de teksten wijzigen en nieuwe foto's en Youtube filmpjes plaatsen.

BHV cursus

Dit jaar is voor het eerst BHV cursus georganiseerd. Binnenkort wordt er een herhalingsavond georganiseerd. Er kunnen zich ook nieuwe deelnemers aan de cursus aanmelden.

Projecten

Medewerking aan het project Alblasserpoort.

Meegewerkt aan de Verlichte Boerderijen route langs de Giessen oktober/november.

Even Opladen is dit jaar geheel gerealiseerd. Op 25 plaatsen in de regio staan Oplaadpalen en Folderkasten. Op 7 september was de officiële opening door de directeur van Rabo Alblasserwaard Noord/Oost de heer P.Hoogendoorn bij de Ponthoeve van fam. G.Baars. In het kader van Even Opladen is er een fietsroute boekje uitgegeven met oplage van 10.000 exemplaren. Ook zijn er gratis ansichtkaarten gemaakt oplage 25000. Verder is door Rabo Nederland een reclame film voor de TV gemaakt. Dit project heeft voor de organisatie veel reclame opgeleverd.

Het waterlinie pad is dit jaar gerealiseerd in samenwerking met Stichting Groene Hart Kloppend Hard.

Ook zijn er diverse wandelpaden weer nagekeken en nieuwe borden geplaatst.

Contacten met onze leden

Startbijeenkomst

Op 3 april bij de Fam. Korteland

De opkomst was 46 personen. Spreker was Erik van Zindl, directeur VVV ZHZ. Met als thema " Wat is het werk van de VVV"

Midzomeravond

Was dit jaar bij de Notenhoeve. Cees Aantjes vertelde over zijn bedrijf en de uitbreidingen van de afdeling Poldersporten. Daarna gingen we zelf aan de gang met de poldersporten.

Deze avonden hebben tot doel elkaar te leren kennen in een informele sfeer.

Herfstuitje

Vanwege te weinig belangstelling is dit niet doorgedaan.

Beurzen

Om aan de recreatieve en toeristische mogelijkheden van de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden meer bekendheid te geven, namen we deel aan de Fiets-en Wandelbeurs en de 50 plus beurs. Via het platform Groene Hart Kloppend Hart hebben we op de Fiets en Wandel beurs en op de 50-plusbeurs gestaan. En de werkgroep was ook aanwezig op de Fokvedag.

Externe contacten

Naast de onderlinge contacten is het ook belangrijk externe contacten te hebben. Dit jaar zijn er gesprekken over toerisme geweest met de wethouders van de gemeentes Molenwaard en Zederik. Ook zijn er goede contacten op bestuurlijk niveau met de regio Alblasserwaard/Vijfheerenlanden. Via dit regiobureau zijn er twee middagen georganiseerd waar bestuurders en ondernemers zijn uitgenodigd. Dit was in het Wisboomgemaal in Kinderdijk en in het Glasmuseum te Leerdam.

Platform Groene Hart Kloppend Hart

Dit platform heeft tot doel toerisme/streekproducten in het Groene Hart te promoten. 4 keer per jaar komt dit platvorm bij elkaar. Een persoon uit de werkgroep gaat hier toe.

Vergaderingen Werkgroep PT&S

Deze vonden plaats op 16 januari, 20 februari, 16 april, 4 juni, 27 augustus en 15 oktober 2012.

Leden van de werkgroep

Gert Baars – voorzitter

Anneke Verheij - verslag

Nel Hakkesteegt

Marja Bikker

Frans de Jong

Joop van de Grijn

Ester Korteland

Ria van Wijngaarden

Educatie

Inleiding

Sinds 1997 vinden er via Den Hâneker educatieve activiteiten plaats om de streek, de natuur, de agrarische bedrijvigheid en het agrarisch natuurbeheer onder de aandacht te brengen. Aan alle basisscholen in de streek werd jaarlijks een lespakket aangeboden incl. een excursie naar een agrarisch bedrijf.

Activiteiten van 2012

Het scholenproject met twee lespakketten is weer naar tevredenheid uitgevoerd. (zie cijfers). Er zijn grote vorderingen gemaakt met betrekking tot het lespakket voor het speciaal

onderwijs. We zijn met de scholen in overleg om in het voorjaar van 2013 het lespakket te lanceren. Op de fokveedag hebben we de film getoond die bij het lespakket hoort.

Cijfers

Deelnemers lesprogramma's 2012:

- 324 leerlingen uit 12 groepen van 9 verschillende basisscholen
- 5 agrariërs uit de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden.

Excursies voortgezet onderwijs:

- 186 leerlingen uit 8 klassen naar 2 verschillende agrariërs.

Werkgroepleden Educatie Den Hâneker in 2012

Willeke Ambachtsheer, Gert Baars, Lies Bassa, Martin Booij, Jonette Korevaar, Arja Romeijn.

Hoe staan we er voor?

Voor het vierde jaar in haar bestaan heeft de stichting in 2012 weer flinke een groei doorgemaakt. Sinds januari 2012 kunnen we ook zorg in natura aanbieden. Dat wil zeggen dat cliënten die geen Persoonsgebonden budget (PGB) meer kunnen krijgen toch bij ons terecht kunnen. Het aantal cliënten groeit daardoor nog steeds gestaag. We hebben in 2012 weer zo'n 60 nieuwe cliënten mogen verwelkomen die allemaal een goede plek hebben gevonden bij de zorgboer. Het aantal cliënten is momenteel ca. 230. Het aantal aangesloten zorgboeren is ten opzichte van eind 2011 gelijk gebleven, 31 zorgboeren per 31 december 2012. Er zijn in 2012 helaas een paar kleine zorgboeren afgehaakt en er zijn een paar zeer enthousiaste zorgboeren met veel potentie bijgekomen.

De mensen

Er zijn momenteel zes medewerkers werkzaam bij de stichting. Daan Iken is als directeur werkzaam voor 2 dagen per week. Voorts zijn Annelieke Steenbergen (4 dagen per week), zorg coördinator en Margreet Heijkoop, waarnemend zorg coördinator (1 ½ dag per week), Riek Bartels en Melanie van Rijswijk, administratief medewerkers, bij ons werkzaam. Paulien Vink versterkt het team als stagiaire. We vormen een klein en hecht team dat goed communiceert en elkaar goed ondersteunt.

De stichting heeft een **Raad van Toezicht** bestaande uit Jan Heijkoop (voorzitter), Loes van Ruijven- van Leeuwen, Wim van der Hoeven en Henk Stolk. Er is nog steeds een vacature in de raad van toezicht die voorgedragen kan worden door de cliëntenraad (nog niet eerder vervuld).

De stichting heeft een **Raad van Advies** bestaande uit Kees Verburg (voorzitter), Klaas Damsteegt, Jaap Plooi, Jan Heykoop, Els van der Laan en Bram Vink.

In 2011 is een **cliëntenraad** opgericht die bestaat uit Yvonne Wemmenhove (voorzitter), Dineke van Vliet, Arie Slob, Mieneke Slob, Jolanda Verdoorn en J. Sluimer. De cliëntenraad heeft in 2012 een groot aantal voorwaardenscheppende zaken gedaan zoals het vaststellen van een reglement, een overeenkomst met de bestuurder en de algemeen

organisatorische zaken zoals planning en p.r. Tevens is er een verbinding gelegd met de **vertrouwenspersoon** van de cliënten die de stichting heeft benoemd in de persoon van Agnes van Mil.

Extern

De stichting is aangesloten bij de **Landelijke Federatie Landbouw en Zorg** die in 2010 is opgericht. Daarnaast onderhoudt de stichting veel en intensieve contacten met diverse zorgorganisaties, met de verschillende regionale vestigingen van MEE, met Jeugdzorg, het Zorgkantoor Waardenland en Midden-Holland, een groot aantal gemeenten en een groot aantal maatschappelijke en belangenorganisaties in Zuid-Holland en heeft een actuele website waarop heel veel informatie beschikbaar is over de organisatie en haar werkwijze.

WAV

In 2012 heeft de WAV zich ingezet voor een verdere voortgang op de ingeslagen weg van “mondiaal denken en lokaal handelen”.

Het **mondiale denken** werd op inspirerende wijze gevoed door het uitwisselingsbezoek, dat drie WAV leden en twee jongeren in oktober aan Ghana brachten. Met name de uitwisselingsrelatie met de “Suhum Heifer Milk Producers Association” (SHMPA) is hierdoor verstevigd. In juli 2012 werd voor de Ghanese melkveehouders reeds door PUM een meerdaagse workshop rundervoeding en –gezondheid in Ghana gegeven. Dit kwam mede door WAV bemiddeling tot stand.

Inhoudelijk kan de WAV mogelijk een volgend steentje bijdragen aan de verdere ontwikkeling van onze partnerorganisatie

SHMPA bij de opzet van een kleine coöperatie. In 2012 is de grond voor de coöperatie reeds door de lokale overheid aan SHMPA ter beschikking gesteld en aan plannen voor het vervolg is met enthousiasme gewerkt. In 2013 zal een en ander verder gedetailleerd en uitgevoerd gaan worden. Door het bezoek is de uitwisseling breder getrokken, vooral omdat een WAV-lid ook als kerkelijk vertegenwoordiger betrokken was.

Tevens heeft de Nederlandse delegatie

uitgebreid de Suhum Methodist School bezocht, ter versteviging van de banden van deze school met twee basisscholen in onze regio. De twee jongeren van de delegatie bezochten een middelbare school. In 2013 zal verder gewerkt worden aan deze verbreding van de uitwisseling tot buiten de agrarische sector.

Doordat de gemeente Graafstroom opgegaan is in de gemeente Molenwaard is eind 2012 de BWO groep van de gemeente Graafstroom formeel opgehouden te bestaan. In 2013 willen wij ons, als in de BWO deelnemende organisatie, mede inzetten om bij te dragen aan een succesvolle voortzetting van BWO Graafstroom in Molenwaard.

De wederzijdsheid van de uitwisseling, door ook Ghanezen als bezoekers aan onze regio te verwelkomen, is helaas in 2012 nog niet gerealiseerd. De visumaanvraag voor Emmanuel Eshun werd in eerste instantie geweigerd. De WAV heeft bezwaar aangetekend tegen deze afwijzing en voorjaar 2013 zal het Ghanese tegenbezoek hopelijk alsnog plaatsvinden.

Het **lokale handelen** heeft in 2012 de vorm gekregen van drie “inspiratiebezoeken” aan mede WAV-leden. De gedachte achter deze bezoeken was dat meer kennis over de beweegredenen, keuzes en situaties van anderen tot beter overwogen eigen keuzes kunnen leiden. Beter

overwogen eigen keuzes zullen leiden tot bewuster gedrag. In 2013 zullen we, meer concreet gericht op de kringlooplandbouw en stadslandbouw, op deze weg verder gaan.

Agrarisch Natuurbeheer / Stichting SNL:

Weidevogelbeheer

Het jaar 2012 is een redelijk jaar geweest voor de weidevogels. We zien in de praktijk dat de aanpak om niet alleen de nesten te beschermen maar ook de jonge kuikens te beschermen totdat ze vliegvlug zijn vruchten af begint te werpen. Kenners geven aan dat het aantal kuikens wat vliegvlug wordt met 60% is toegenomen!!

Botanisch beheer.

Al sinds de invoering van de SNL per 1 januari 2010 is het alleen mogelijk om bestaand beheer te continueren. Hierbij gaat het in de meeste gevallen om het randenbeheer. De laatste jaren zijn er meerdere mensen geweest die mee zouden willen doen aan het botanisch beheer (randenbeheer of volvelds). Helaas biedt de subsidieregeling momenteel geen ruimte om deze deelnemers deel te laten nemen, zelfs niet in die gevallen dat er ecologisch gezien een hoog niveau wordt gehaald! Dit leidt in de praktijk tot schrijnende situaties, er zijn gevallen waar al 18 jaar met succes het beheer wordt gevoerd en waar nu de overeenkomst afloopt. Helaas zegt de overheid, de overeenkomst kan niet verlengd worden!!

Foerageergebieden overwinterende ganzen

De Alblasserwaard en Vijfheerenlanden bevatten in totaal bijna 2000 ha waarop in de winterperiode, van 1 oktober tot 1 april, de overwinterende ganzen gastvrij worden ontvangen en zich tegoed kunnen doen aan het gras wat dan nog op de percelen aanwezig is. De deelnemers ontvangen hiervoor een vaste vergoeding, daarnaast wordt ook de schade automatisch getaxeerd en indien er schade wordt geconstateerd wordt deze ook uitgekeerd. Een werkwijze die in de praktijk zowel voor de deelnemers als de overwinterende ganzen beter werkt dan het oude systeem waarbij de ganzen verjaagd moeten worden alvorens in aanmerking te kunnen komen voor schadevergoeding.

Hoe dit systeem er in de toekomst uit gaat zien is op dit moment nog niet helemaal duidelijk. Landelijk zijn hier wel afspraken over gemaakt maar deze moeten op regionaal niveau nog wel verder worden uitgewerkt.

Werkgroep

De werkgroep agrarisch natuurbeheer houdt zich bezig met tal van zaken rondom het agrarisch natuurbeheer. Op dit moment staat het nieuwe GLB (Gemeenschappelijk Landbouw Beleid) hoog op de agenda. Dit nieuwe GLB heeft grote gevolgen voor het agrarisch natuurbeheer en met name de financiering hiervan. Diverse beleidsmatige zaken komen ook regelmatig terug op de agenda van de werkgroep, zo is Natura 2000 een onderwerp wat regelmatig ter sprake komt. De natuurdoelstellingen in de Natura 2000-gebieden (een vijftal in ons werkgebied) dienen gerealiseerd te worden, maar anderzijds mogen deze geen belemmering vormen voor de agrarische bedrijven in de omgeving. Een normale bedrijfsvoering en bedrijfsontwikkeling dient wel mogelijk te blijven!

De werkgroep onderhoudt ook contacten met andere organisaties en overheden, zo zijn er contacten met de provincies Zuid-Holland, Utrecht, Waterschap Rivierenland, Veelzijdig Boerenland etc.

Ruimte voor de Lek:

Er is een werkgroep gevormd. Deze bestaat uit: Gertjan Kool, voorzitter, Dick Kerkhof, Thea van Meeteren, Gert Baars, Johan Neve, Arjan de Jong en Jan van Oostrum.

In 2012 is er vooral gewerkt aan de afronding van het plan. Zijn alle opmerkingen verwerkt? Wie heeft waarvoor de verantwoordelijkheid? Dit is vooral het werk geweest van Gert-Jan Kool, omdat hij het hele plan ook in zijn hoofd heeft. Het is een gebied waar veel partijen belangen hebben, zoals: Het waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat, de gemeente Vianen, de provincie Utrecht. Als beoogd beheerder zal er veel overleg nodig zijn. Het is daarom belangrijk, dat er in deze fase zoveel mogelijk wordt vastgelegd.

De provincie Utrecht heeft de leiding overgedragen aan Rijkswaterstaat. Zij gaan zorgen voor de uitvoering. Dat betekent o.a. het verwerven van de gronden en het verstrekken van de opdrachten tot uitvoering. De uitvoering heeft ook weer grote invloed op het beheer straks. Vanuit den Hâneker wordt er nu gewerkt aan het beheerplan. Max Zevenbergen doet dit samen met stagiaire Anneloes Tukker. Het plan zal begin 2013 klaar zijn.

Energiewerkgroep:

Met het project MijnDakJouwDak wilde de werkgroep Energie van den Hâneker een bijdrage leveren aan het opwekken van hernieuwbare energie in de eigen regio. Door gezamenlijke investering in zonnepanelen op de daken van de boerenschuren ontstaat er een mogelijkheid van de productie en consumptie van groene stroom voor zowel de boer als de burger. De bereidheid onder boeren en burgers voor om die investering te doen is groot, maar het mag niet van de nationale overheid. Zelf energie opwekken is gekoppeld aan een eigen dak. Energie opwekken via het dak van een ander (salderen op afstand) wordt ontmoedigd omdat voor deze opgewekte energie én de BTW én de energiebelasting gewoon wordt doorberekend. Daarmee is het voor niemand rendabel.

Den Hâneker gaat ondertussen gewoon verder

De werkgroep Energie wil verder. Er is grote belangstelling onder de leden om zelf of samen energie op te wekken. De werkgroep wil nu met energiemaatschappijen in overleg of er in de regio toch op één of andere (misschien wat stoutere) manier meer zonne-energie opgewekt kan worden door de boeren en burgers zelf zodat bewoners uit de regio in ieder geval de mogelijkheid krijgen stroom uit de Vijfheerenlanden Alblasserwaard te gebruiken. Daartoe wil de vereniging een coöperatie oprichten om burgers en boeren goed te kunnen informeren in het oerwoud van vragen over zonnepanelen, besparingen en dergelijke. Die aanvraag ligt nu naast de vraag MijnDakJouwDak ook opnieuw bij de provincie.

Ondertussen zoeken wij naast de bestaande werkgroep mensen die met ons mee willen werken aan het realiseren van die coöperatie.

MijnDakJouwDak is hopelijk een steeds groter wordende groep inwoners en ondernemers uit de Vijfheerenlanden/Alblasserwaard die samen gaan voor het opwekken van lokale duurzame energie en daarvoor oplossingen willen ontwikkelen.

